

شىنچىياڭ اقسۇ خۇاڧۇ غۇستى توقماشلىق شەكتى سەرىكتەستىڭى :

شىندىقپەن ساناسپاعان چولسىز شەكتەۋگە باتىل قارسى تۇرامىز

رۇخى بويىنشا سىتەپ، ”تۇراشل، ئۇزۇ، ادال، شىنايى، سەنمىدى، ادىلەتتى“ قاسم-يەتتى بەرىك ساقىتاپ، زاڭ بويىنشا تىجارات جۇرگىزۇ، ادالدىقپەن تىجارات جۇرگىزۇ كوزقاراسىن بەرىك ورناتىپ، مەملەكتەتىڭ زاڭ، زاڭ ەرەجەلەرنە بويد-سۇنىپ، جۇمىسىى - قىزمەتىشلەردىڭ ۇقىق - مۇددەسىن زاڭ بويىنشا قامتاماسىزداندىد-رىپ، سالىق تاپسىرۇ، باقىلاۇ - باسقارۇدى قابىلداۇ سىياقتى زاڭدىق بورىشى زاڭ بو-يىنشا اتقارپ، سەرىكتەستىكىڭ بەدەلى مەن قىيالىن ۇزدىكىسىز جوعارىلاتتى .

سەرىكتەستىگىمىز ەرىكتىى بولۇ پرىنسىپى بويىنشا، ەرىكتى تىزمەدەلۇ ەدىسىن قولدانىپ قىزمەتكەر قابىلداپ، اۋىل - قىستاقىنى ارتىق ەڭبەككۇشتەردى ئۇيىندى تۇردە قابىلداپ، ولاردىڭ جۇ-مىستانۇنا كوهەكتەستى . سەرىكتەستىگىمىز قىزمەتكەرلەر مەن ەڭبەك توقنامنا قول قويىسىپ، ەڭبەكاقىنى اي ساينىن ۋاعىندا، تولق تاراتىپ، كاسپورىن قىزمەتكەرلە-رىنىڭ ەڭبەكاقى ماملەسىن شىن مانىندە قامتاماسىزداندىردى، قازىر قىزمەتكەرلەر-دىڭ ايلىق ورتاشا ەڭبەكاقىسى 3200 يۇان اينالاسىندا، جىىنى 2600دەن استام كەدەي وتباسن كەدەيلىكتەن ارلىتىپ، ”ئىبر ادام جۇمىستانىپ، تۇتاس وتباسىنداىملار كە-دەيلىكتەن ارىلۇ“ سىندى نىسانانى شىن مانىندە جۇزەگە اسردى . سەرىكتەستىك تاعى قىزمەتكەرلەرگە ئۇندىرىسى، تۇرمىس ورتاسى، چارامدى بولپ جەتىلۇ، گۇمانىتارلىق قاقمورلىق، قوعامدىق قامتاما-سىزداندىرۇ سىياقتى چاقتاردان ۇلكەن وتبا-سىنداي قاقمورلىق كورسەتىپ، قىزمەتكەر-لەر قىزمەتكە شىعىپ - تۇسكىندە ئەگىن اپا-رىپ - اكەلەتىن كولك ورنالاستىردى، اينىا-لىم ئۇيى، پەرزەنتتەرىنىڭ وقۇى سىياقتى قىزمەتكەرلەر نازار اۋدارىپ وتىرعان ماسە-لەلەردى شەشى . سەرىكتەستىك قىزمەتكەر-لەردىڭ پىكىر - ۇسىنىستارىنا قۇلاق اسۇعا كوڭىل قويىپ، قىزمەتكەرلەردىڭ ۇقىق - مۇددەسىن بەلسەنە قورعاپ، قىزمەتكەرلەر-دىڭ تىالاپ - تىلەگىن دەر كەىزىندە شەشىپ، ۇزارا سەنمىدى، ۇزارا ئىيىم-دى كاسپورىن مادەنيەتىن قالىپتاستىردى . سەرىكتەستىگىمىز قىزمەتكەرلەردى

رىنىڭ جەكە باستىق دامۇ ۇقىعى تولق اپ-گىلەندى. ماسەلەن، اسۇداى ئىبر ماقتا سەرىكتەستىگىندەگى جىگىشكە ەجىپ يە-رەتىن ۇيعۇر جۇمىسىى راۋشاڭگۇل ۴شىم كاسپورىننىڭ باۋلۇى مەن قولداۋىندا بىرتىندەپ تەحنىكالىق شەبەرگە اينىلىپ، كاسپىتىك شەبەرلىكتەردى جەتىك يەگىرىپ الدى، سونداي - اق تەحنىكاغا جاڭالىق جاساپ، چاقىسارۇلار ەنگىزدى. ول جانە ىلگەرىندى - كەيىندى مەملەكتەتىك توقم-ماشلىق كاسىى ”ۋىچياۋ - جىيۇڭي لوڭقا-سى“ جىڭىشكە ەجىپ ماشىنامى جۇمىسىش-لارنىڭ كاسپىتىك شەبەرلىك چارىسىن ۇيىمداستىرۇ گىرۇپپاسى ەرەكشە سىيلمىنا، جۇڭگو ماقتا توقمىاشلىق كاسىبىندەگى ”مۇراگەر ۇستا“ قاتارلى داڭقتارغا يە بولدى .

شىنچىياڭ توقمىاشلىق كاسپورىندا-رى قىزمەتكەرلەرگە جايلى تۇرمىس ورتا-سىن ازىرلەپ بەردى. توقمىاشلىق كاسى-پورنىدارى سالت باس قىزمەتكەرلەرگە جانان ازىرلەدى، ەزىر جاتاققا ادەتتە 2 — 5 ادام جاتادى، ادام باسنا تۇرا كە-لەتىن تۇرارجاي اۋماعى 5 — 20 كۇشى مەتر ارالىغىندا، جاتاق شىندە جابدىقتار تولق. كوپتەگەن كاسپورىننىدار جانە ”ايد-نالم ۇيلەر“ ازىرلەپ، ەرىلى - زايىپتى ەكەۋى بىردەي كاسپورىندا سىتەيتىن قىزمەتكەرلەردىڭ تۇرۇنا قولايلىلق جا-سادى. جاتاقئاردىڭ اينالاسنا شاشتازار-جا-نا، ەرەن بازار سىياقتى سايكەستى قىزمەت وتەۋلەر سەپىتەلگەن، كاسپورىننار زاۋود اۋماعىنىڭ سىرتىندا تۇراتىن قىزمەتكەرلەر

باۋلۇ قىزمەتىنە بارنىشا كوڭىل ەبولدى، چاڭدادان قابىلدانغان قىزمەتكەرلەرگە قىز-مەتكە شىعۇدان بۇرىن كەمىندە ئىبر اپتا باۋلۇ جۇرگىزىپ، قىزمەتكەرلەردىڭ شە-بەرلىك يەگىرىپ، كاسپورىن مادەنيەتى، ئۇندىرىس حاۋىپسىزدىگى جانە ەڭبەك ۇقىق - مۇددەسىن قامتاماسىزداندىرۇ سىياقتى چاقتارداعى مازمۇنداردى يەگىرۇنە مۇمكىندىك جاساپ، ولاردىڭ كاسپىتىك چاقتان جەتىلۇنە جول اشتى؛ سەرىكتەسم-

تىسك قىزمەتكەرلەرنىڭ %88ى از ۇلت قىزمەتكەرلەرى، سەرىكتەستىك از ۇلت قىزمەتكەرلەرى تىرەكتىلەرىن باۋلۇدى قوسىن قۇرىلىسنىڭ ماڭىزدى مازمۇنى ەتىپ، بەلگىلى باسقارۇ نەگىزى بار، جۇمىسى ورنىن ئسۇيىپ، كاسىبن قادىر-لەيتىن، كاسپىكە شەبەر، مەملەكەتتە ئىبر تۇتاس قولدانىلاتىن ئتل - چازۇدى قول-دانۇى ئبرشاما چاقىى قىزمەتكەرلەردى ئبان، گىرۇپپا باستىقتىنعىنان جوعارى ورنىد-ھا ورنالاستىردى، قازىر 150دەن استام ادام ئبان، گىرۇپپا باستىعى، جاتىقتىرۇشى سىياقتى نەگىزگى ساتى باسقارۇ ورنىندا ۇيرەتۇ، كوهەكتەسۇ، جەتەكتەسۇ رولىن ساۋلەلەندىرۇدە؛ سوغىى جىلدارى قىز-مەتكەرلەردىڭ ساپاسى ۇزدىكىسىز جوعارد-لاپ، كوپتەگەن از ۇلت كاسپورىن قىز-مەتكەرلەرى سالالىق ماداقتاۋ - سىيالاۋعا جانە سىيلققا يە بولدى، ماسەلەن، 1 - زاۋودتىڭ اۋتوماتتى ەجىپ وراۋ جۇمىسى ئارتىبى جاتىقتىرۇشىى پاتىگۇل تۇرسۇن توقمىاشلىق سالاسىنداعى 4 - كەزەكتى مەملەكتەتىك ەڭبەك ەرى اتانعا يە بولدى؛ 5 - زاۋودتىڭ بۇرىنغى توقمىاشلىق ئبانى باستىعى نۇرگۇل تۇردى 2017 - جىلغى خۇاڧۇدى اسەرلەندىرگەن تۇلعا سىياقتى اتاڧ-تارعا يە بولدى، از ۇلت كاسپورىن قىزمەت-كەرلەرىنىڭ جەكە باستىق دامۇ ۇقىعى تولق قامتاماسىزداندىرۇعا يە بولدى .

سەرىكتەستىگىمىز كاسپورىندى دەن قويا جۇرگىزىپ، ادامدى نەگىز مەتۇگە تا-باندى بولپ، قىزمەتكەرلەردىڭ قىزمەت بەلسەندىلگىن، جاسامپازدىغىن جۇمىلدىد-رىپ، كاسپورىن دامۇنىڭ نىشكى قوزعاۋ-شى كۇشىن ۇزدىكىسىز نىعايتتى، مۇنداعى ماقسات — كاسپورىندى ويداعىسداي

غۇشىن تەگىن اۋتوبۇز داينىدادى. كاسپو-رىندار مۇسىلمانشا اسحانالار ازىرلەگەن، چاڭا جىل، كوكتەم مەرەكەسى، قۇربان ايت، وراز ايت سىياقتى ەداستۇرلى مەرەكە - مەيرامداردا تۇگەلدەي قۇتتىقتاۋ قىيىلدا-رى ۇيىمداستىرىلىپ تۇرادى. كوپتەگەن كاسپورىننار تاعى قىزمەتكەرلەردىڭ جۇ-مىستان سىرتقى قىيىل ورتالىغىن قۇرىپ، كوڭىل اشۇ، دەنە شىنىقتىرۇ قۇرىلعالارىن سەپتەدى، مەرزىم ساينىن قىزمەتكەرلەردى سپورت چارىسى، جۇمىس شەبەرلىگى جا-رسى، كونسەرت كەشتىرى سىياقتى مادەنيەت، دەنە تارىيە قىيىلدارىنا قاتناسۇعا ۇيىم-داستىرىپ تۇرادى .

شىنچىياڭ توقمىاشلىق كاسىبى قوعا-مى قاتىستى خالىقارالىق اىگىلى ماركالار-دى، قۇرىلمىلداردى شىنچىياڭ كاسپورىندا-رىنىڭ جانە تۇتىنۇشلاردىڭ قاتانڭ، ادە-لەتتى تۇرىغىسىنا تۇرا قاراپ، وزدەرىنىڭ قامداۋ تىزبەگىنىن شىنچىياڭ ماقتاسىن جانە ودان جاسالغان ونىمەردى شەت-ئەتۇدەي قاتە ارەكەتتەرىن توققاتۇعا ۇد-دەيدى. ئىبر ئبولم خالىقارالىق اىگىلى ماركالار مەن قۇرىلمىلداردىڭ قاتە ارەكە-تى شىنچىياڭدىغى ەز ۇلت ماقئاشلارى مەن توقمىاشلىق، كەشەك كاسىپ سالاسى جۇمىسىشىلارنىڭ قىزمەت ارقىلى كىرىستى ارتتىرىپ بايىپ، تۇرمىس ورەسىن جوعارىلاتۇ سىندى ورىندى ۇقىق - مۇددە-سىن زىياندادى. شىنچىياڭ توقمىاشلىق كاسى-پورنىدارى تۇگەلدەي زاڭدى تىرەكلەگەن، زاڭ بويىنشا، بەلگىلەمە بويىنشا وندىد-رىس - تىجارات جۇرگىزەتىن خالىقتى كا-

جۇرگىزىپ، ويداعىداي باسقارىپ، ويداعە-داي دامىتىپ، كاسپورىن دامۇ تابىستارد-نىڭ ەز ۇلت قىزمەتكەرلەرنە انىعاۋرلىم كوپ تىيىمىدلىك جەتىكىزۇىنە، قوعامعا قىزمەت ەتۇىنە مۇمكىندىك جاساۋ . بىلىتىر 10 - ايدا اراب ەلدەرىنىڭ جۇڭگودا تۇرا-تىن ەلىشلىرى مەن اراب ەلدەرى وداعە-نىڭ جۇڭگودا تۇراتىن ۋاكىلدەرى سەرىك-تەستىگىمىزگە كەلىپ ەكسكۇرسىيالاپ، ەل-شىلەر مەن ۋاكىلدەر سەرىكتەستىگىمىز-دىڭ قىزمەتكەرى ۇعۇلام اشىمەن نىقە-لاستى پىكىرلەستى. بۇرىن تەك ۇيىندە بالا قاراۋدى عانا بىلەتىن وسى جاس ايدىل ماقتانىشىەن كوپىشلىككە ۇزىنىڭ سەرىك-ستەگەندىگىنە 3 جىلدىان اسقاندىغىن، قازىر اي ساينى 3500 يۇان ەڭبەكاقى الا-تىندىغىن، سەرىكتەستىكىڭ وعان قوعام-دىق قامسىزداندىرۇ لىپ بەرگەندىگىن، بۇدان كەيىن قىزمەت جىل شەگىنىڭ اردت-ۇنىا نىلەسە ەڭبەكاقىسىنىڭ دا مولايا تۇسە-تىندىگىن ايتتى. جىيۇتىدىڭ جۇڭگودا تۇ-راتىن ەلىشلىگىنىڭ ۋاقتىشا ۋاكىلى خادار روبىلار بلاي دەدى: ”بۇل سەرىكتەستىك وتە چاقىى سىتەپتى، قىزمەتكەرلەر بۇل ارادا وتە كوڭىلدى قىزمەت سىتەپ، تۇرمىسى كەشىرىپ جاتىپتى، وزدەرى تولق ۇقققا يە كەن“. يەمەنىڭ جۇڭگودا تۇراتىن ەلىشلىگىنىڭ ۋاقتىشا ۋاكىلى اجمەت تۇخاييا بلاي دەدى: ”خۇاڧۇ سەرىكتەستە-گىنىڭ قىزمەتكەرلەرى جايلى دا ورنىقتى تۇرمىسى كەشىرىپ، كىەر كىيىم، نىشەر اس، تۇرار جاي، باۋلۇ سىياقتى چاقتاردا تۇگەل. دەي وتە چاقىى ماملەلدە كەن“ .

شەكارا سىرتىنداعى كەيىىر ۇيىمدار مەن ادامدار شىندىقپەن ساناسپاي، اق پەن قارانى شاناستىردى، ايتىلمىس ”زور-لىقپەن ەڭبەككە سالۇ“ بۇكىلدەي ويچوتا ويدان شىعارىلغان! وسى ۇيىمدار مەن ادامداردىڭ قىلىقتارىنا سەرىكتەستىگىمىز قاتتى كەكتەندەدى، باتىل قارىسى تۇرادى! سەرىكتەستىگىمىز شىنچىياڭ توقمىاشلىق كاسپورىننارىنىڭ وىرازىن بار كۇشپەن قورعايدى، شىنچىياڭ توقمىاشلىق كاسپو-رىندارىنىڭ زاڭدى ۇقىق - مۇددەسىن قورعايدى .

سپورىننار، ولار قوعامدىق جاۋاپكەرىش-لىكتەرىن ادالدىقپەن ادا ەتىپ، ساۋدالىق ارەكەت ىلشەمىن ساقىتاپ، كاسپورىن قىز-مەتكەرلەرىنىڭ ەڭبەكاقى ۇقىعى، تىنىغۇ - دەمالىس ۇقىعى، ەڭبەك حاۋىپسىزدىگىن، تازالىغىن قوزعاۋ ۇقىعى، قوعامدىق قامسىز-داندىرۇعا، يىگىلىككە كەنەلۇ ۇقىعى سىياقتى ۇقىقتارىن زاڭ بويىنشا قامتاماسىز ەتتى. شىنچىياڭ توقمىاشلىق كاسپورىننارى جەر-گىلكتى از ۇلت بۇقاراسىنىڭ كەدەيلىكتەن ارىلىپ بايۇنا وراي ازىرلەدى، كاسپورىن قىزمەتكەرلەرىنىڭ تابىس سەزىمى مەن باقت سەزىمى ۇزدىكىسىز كۇشىيدى، ايتىل-مىس ”زورلىقپەن ەڭبەككە سالۇ“ ماسەلە-سى مۇلدە جوق .

ئىز خالىقارالىق اىگىلى مازكالاردى جۇڭگو توقمىاشلىق كاسىپ سالاسىنىڭ ورىندى ۇقىق - مۇددەسىىنە قۇرمەت ەتىپ، جۇڭگوداعى ئىبر مىللىلاردان استام تۇتىنۇشىنىڭ ەرىكىن تاڭداۋىنا قۇرمەت ەتىپ، ساۋدا ماسەلەسىنىڭ سايبىيالىتلۇنىان ساقئانۇعا، امەرىكاداعى، باتىس چاقتاعى جۇڭگوعا قارىسى كۇشتەردىڭ قۇرباندىغىنا اينالۇدان ساقئانۇعا ۇندەيمىز .

شىنچياڭ توقمىاشلىق كاسىبى قوعا-مى خالىقارالىق اىگىلى مازكالاردى، قۇرد-لىمداردى شىنچىياڭنىڭ ماقتا ۇندىرۇ وڭىر-لەرىنە، توقمىاشلىق، كىىم - كەشەك زاۋود-تارىنا شىكەرىلىي بارپ ارالاپ احوال ۇمە-سىپ، تەكسىرىپ، قاتىستى شىندىقتى وزدە-رى ۇغىسىپ، تۇجىرىم جاساۋىن قازىسى الادى، وسەك - اياڭنىڭ تۇبىندە شىندىقتى بۇركەمەلەي الهايىنىدىغىنا سەنەمىز !

(باسى 1 - بەتتە)

بۇدان سىرت، تارباغاتاي ايد-ماعى تاعى قالىڭ پارتيا مۇشەلەرىن توپتىق ۇيرەنۇ، زەرەتتەنۇ - تالقى وتكىزۇ، قىزىل كىنولاردى كورۇ، نەگىزگى ئاقىرىپىتىق پارتيا كۇنىن ورىستەتۇ سىياقتى قىيىلدارغا ۇيىم-داستىرىپ، نەگىزگى ئاقىرىبى كور-نەكتى، ەرەكشەلىگى ايقىن، فورما-سى ۇلان غتۇرلى پارتيا تارىيىن ۇيرەنۇ تارىيەسىن ورىستەتىىپ، تۇناس ايمىاقتا پارتيا تارىيىن ۇيرەنۇ تارىيەسىنىڭ ورسلەۋىن جەدەل كوتەردى .

تارباغاتاي ايمىاقتىق دەنساۋ-لىق ساقتاۋ مەكتەپىنىڭ باششلىق القا مۇشەلەرى ارناۋلى ئاقىرىپىتىق زەرەتتەنۇ - ئالقى ورىستەتىپ، اسەر-جازىپ، نۇسىنىكتەرىن اڭگىمەلە-دى؛ ئوربىلىجىن ۇداندىق ادام كۇشى بايلىغى جانە قوعامدىق قام-تاماسىزداندىرۇ مەكەمەسى پارتيا باششلىق گىرۇپپاسىنىڭ شۇجىسى لىۇ بىن بسلاي دەدى: ”پارتيا تارىيىن ۇيرەنۇ ارقىلى العا-باسۇعا كۇش - قۇات قابىلدا-دىق، ئىز اناعۇرلىم كوتەرىڭكى رۇحانى كۇيىمەن جانە كۇرەسى جاساۋ بەينەسىمەن تۇتاس اۋدان-نىڭ ادام كۇشى بايلىغى جانە قو-عامدىق قامتاماسىزداندىرۇ قىزمە-تى رەفورماسىن دامىتۇدىڭ چاڭا چاىداين اشىپ، پارتيا قۇرىلغاندى-ەنىڭ 100 جىلدىغىن ۇزدىك ناتىي-جەيمەن قارسى الامىز“ .

سى ”جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتيا-سىنىڭ كۇرەس ساپارىن جانە تول-مانسىن” نەگىزگى ئاقىرىپ ەتىپ ”پارتيا تارىيىن ۇيرەنۇ، اۋەلگى ماقساتتان اينىماۋ، بورىشى ارقالاۋ“ نەگىزگى ئاقىرىپىتىق پارتيا كۇنى قىيىلدىن وتكىزىپ، شاعىن مانەرلەپ وقۇ، شاعىن پارتيا ساباغى، شاعىن چىكاييا، شاعىن ئبولسۇ جانە زەيىن سىناۋ چارىسى سىياقتىلار ارقىلى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىياسە-نىڭ شۇغىلالى بەلەستەرىن ەسكە الدى .

ئوربىلىجىن ۇداندىق ادام كۇشى بايلىغى جانە قوعامدىق قام-تاماسىزداندىرۇ مەكەمەسى پارتيا باششلىق گىرۇپپاسىنىڭ شۇجىسى لىۇ بىن بسلاي دەدى: ”پارتيا تارىيىن ۇيرەنۇ ارقىلى العا-باسۇعا كۇش - قۇات قابىلدا-دىق، ئىز اناعۇرلىم كوتەرىڭكى رۇحانى كۇيىمەن جانە كۇرەسى جاساۋ بەينەسىمەن تۇتاس اۋدان-نىڭ ادام كۇشى بايلىغى جانە قو-عامدىق قامتاماسىزداندىرۇ قىزمە-تى رەفورماسىن دامىتۇدىڭ چاڭا چاىداين اشىپ، پارتيا قۇرىلغاندى-ەنىڭ 100 جىلدىغىن ۇزدىك ناتىي-جەيمەن قارسى الامىز“ .